

SKARABORGS DIMENSIONERINGSUNDERLAG

2025

INNEHÅLL

Inledning.....	3
Rekommendationer.....	3
Bakgrund	4
Sammanfattning av Skaraborgs dimensioneringsunderlag	6
Programvis sammanfattning	9
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA).....	10
Barn- och fritidsprogrammet (BF)	11
El- och energiprogrammet (EE).....	13
Ekonomiprogrammet (EK)	14
Estetiska programmet (ES).....	15
Försäljnings- och serviceprogrammet (FS).....	16
Fordons- och transportprogrammet (FT).....	17
Frisör- och stylist programmet (FR).....	19
Hotell- och turismprogrammet (HT)	20
Humanistiska programmet (HU).....	21
International Baccalaureate (IB).....	22
Industri tekniska programmet (IN).....	23
Marinteknikutbildningen (MA)	25
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	26
Naturbruksprogrammet (NB).....	27
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	29
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	30
Teknikprogrammet (TE).....	31
VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	32
Vård- och omsorgsprogrammet (VO).....	34
Introduktionsprogrammen (IM).....	36
Anpassad gymnasieskola.....	38

INLEDNING

När huvudmän som bedriver utbildning på gymnasial nivå beslutar om vilka utbildningar som ska erbjudas, ska de ta hänsyn till både elevernas intresse och arbetsmarknadens behov.

Skaraborgs dimensioneringsunderlag tas fram som ett komplement till Skolverkets regionala planeringsunderlag för gymnasial utbildning. Framtagandet av Skaraborgs dimensioneringsunderlag sker i enlighet med samverkansavtalet för gymnasieutbildningarna i Skaraborg och är avgränsad till att peka på brister i utbud och utfall samt att ge förslag på eventuella förändringar i utbildningsutbudet. Rekrytering och attraktionskraft till branscher i behov av kompetens behandlas inte i detta underlag.

REKOMMENDATIONER

- För att möta arbetsmarknadens behov och ungdomars efterfrågan i Skaraborg bör den jämna fördelningen mellan yrkesprogram och högskoleförberedande program kvarstå.
- Fortsätta arbetet med att bredda det gemensamma utbudet och öka antalet sökbara platser på introduktionsprogrammets yrkesintroduktion (IMY). Detta i syfte att stärka förutsättningarna för de obehöriga eleverna.
- Öka det gemensamma utbudet, utifrån elevers efterfrågan och branschens behov, på följande program i Skaraborg
 - el- och energiprogrammet - inriktning automationsteknik
 - VVS- och fastighetsprogrammet
- Minska det gemensamma utbudet med 6-8%, vilket i ett Skaraborgsperspektiv motsvarar en klass per program, på följande program i Skaraborg
 - ekonomiprogrammet
 - samhällsvetenskapsprogrammet
- På sikt bör utbudet av antalet valbara platser ses över på följande program i Skaraborg
 - Öka: hotell- och turismprogrammet, industritekniska programmet
 - Minska: estetiska programmet

BAKGRUND

En gemensam riktning och ett sammanhållet dimensioneringsarbete stärker Skaraborgs kompetensförsörjning i både offentlig och privat sektor.

Av eleverna som antogs till gymnasieutbildningar i Skaraborg 2025 läser 54 procent ett yrkesprogram, medan 46 procent har valt ett högskoleförberedande program. Dessa siffror inkluderar elever som antagits till introduktionsprogrammen programinriktat val (IMV) och yrkesintroduktion (IMY) via den ordinarie gymnasieantagningen.

Om man enbart ser till elever som är behöriga till de nationella programmen är fördelningen – 50 procent har valt ett yrkesprogram och 50 procent ett högskoleförberedande program. Detta visar på en balanserad efterfrågan mellan praktiskt inriktade utbildningar och studieförberedande alternativ bland behöriga elever i Skaraborg.

Behovet av yrkesutbildade är stort, och antagningen till gymnasiet 2025 visar att Skaraborg svarar väl mot detta behov. Samtidigt är behovet av elever som väljer en högskoleförberedande utbildning för att gå vidare till studier på högskola och universitet också betydande. Utbildningsnivån är fortsatt låg i Skaraborg, och för att möta framtidens krav i ett alltmer kunskapsintensivt samhälle är det angeläget att fler elever väljer att läsa vidare till högre utbildning.

I dimensioneringsarbetet framöver behöver fortsatt fokus riktas mot introduktionsprogrammen IMV och IMY, som utgör två av de fyra introduktionsprogrammen. Antalet sökbara platser till dessa program har ökat under de senaste åren, och även i år har utbudet stärkts. Att erbjuda obehöriga elever ett brett utbud av valmöjligheter och goda förutsättningar att lyckas är avgörande för att stärka både individens och delregionens framtid.

Skaraborg står inför demografiska förändringar fram till 2030. Enligt prognoser från Västra Götalandsregionen (VGR) förväntas befolkningen i regionen öka, men samtidigt åldras. Den äldre befolkningen förväntas öka mer än den yngre, vilket innebär utmaningar för kommunerna. Enligt VGR förutspås åldersgruppen 0-18 år minska med 6,1% i Skaraborg fram till 2030 vilket är en stor förändring från ett år tidigare då minskningen förutspåddes till 2,8%.

Direktionen och Utbildningsgruppen (det politiska ordförandenätverket för barn- och utbildningsnämnderna/utskotten) ställer sig bakom de rekommendationer som ges för att skapa ett gemensamt utbud i Skaraborg. Respektive kommun med kommunal gymnasieskola har därefter möjlighet att förändra sitt utbud utifrån rekommendationen och återrapporterar sitt beslut, fattat enligt den kommunala självbestämmanderätten. När det gäller utbudet på komvux blir utbildningsgruppen informerad.

Skaraborgs dimensioneringsunderlag är en sammanställning av

- Skolverkets regionala planeringsunderlag för gymnasial utbildning 2023
- Kompetensbehov på arbetsmarknaden i Västra Götaland, VGR 2025
- Planeringsunderlag 2026-2028, VGR 2025

- Rapport Utbildning Skaraborg 2024
- Antagning till gymnasiet 2025
- Kompetensnavets behovsinventeringar
- Kompetensförsörjningsanalys 2024–2028 för Skaraborgs kommuner, HR nätverket
- Etablering på arbetsmarknaden efter avslutad yrkesvuxutbildning, 2025
Enkäten genomfördes under september och oktober 2024, och omfattade elever som avslutade en yrkesutbildning under 2023
- Underlag till Yrkesbyråns statsbidragsansökan gällande regionalt yrkesvux 2026/27
- Visitas syn på Skolverkets planeringsunderlag för besöksnäringen, 2025
- STEM strategi, Regeringskansliet

Ändringarna i skollagen (2010:800), som trädde i kraft 1 juli 2023, innebär

- Arbetsmarknadens behov ska få betydelse när kommuner, enskilda huvudmän och regioner planerar och dimensionerar vissa utbildningar inom gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (komvux).
- Varje kommun ska samverka med minst två andra kommuner om uppgifter i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Samverkan ska ske genom ett avtal (primärt samverkansavtal). De samverkande kommunerna bildar ett primärt samverkansområde för utbildningen. Det primära samverkansavtalet ska avse planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. Det är även möjligt att sluta sekundära avtal med kommuner utanför samverkansområdet eller regioner. Sådana avtal kan även slutas om annan utbildning i gymnasieskolan.
- Det ska vara möjligt att fritt söka till de yrkesämnena och sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux som erbjuds i det primära samverkansområde som den sökande är hemmahörande i.
- Information från en huvudman ska tydligt ange utbildningens inriktning och vad utbildningen kan leda till. Det gäller vid erbjudande av nationella program och introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion.
- För att en enskild ska ges ett godkännande som huvudman för gymnasieskola krävs det att utbildningen bidrar till att dels möta ungdomars efterfrågan, dels fyller ett arbetsmarknadsbehov.
- När en kommun bedömer om eleverna erbjuds ett allsidigt urval av utbildning får kommunen ta hänsyn till utbildning som erbjuds av enskilda huvudmän med skolenheter i kommunen eller i en annan kommun inom ett primärt samverkansområde som kommunen ingår i.

SAMMANFATTNING AV SKARABORGS DIMENSIONERINGSUNDERLAG

Skaraborg har en högre andel elever på nationella yrkesprogram än både Västra Götalands län och riket i stort. För att fortsatt möta både arbetsmarknadens behov och ungdomars intresse bör denna balans mellan yrkesprogram och högskoleförberedande program behållas, snarare än justeras enligt Skolverkets bedömning för länet som helhet. Däremot finns ett behov av att se över fördelningen inom yrkesprogrammen. Trots att många elever väljer ett yrkesprogram, är vissa program underrepresenterade i förhållande till arbetsmarknadens behov, vilket motiverar en mer balanserad fördelning mellan programmen.

Trots att behovet av utbildad personal inom vård och omsorg är stort, har vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet fortsatt en låg andel antagna. Glädjande nog ökade dock antalet antagna till 2025, vilket bryter en tidigare negativ trend och ger förhoppningar om en positiv utveckling framöver.

Barn- och fritidsprogrammet har under de senaste åren haft ett högt söktryck, och platserna är i stort sett fyllda på de skolor som erbjuder programmet. Med tanke på de demografiska utmaningarna diskuteras nu hur programmet bör dimensioneras framöver. Särskilt fokus ligger på inriktningen *Pedagogiskt och socialt arbete*, som omfattar både yrkesutgången barnskötare – där behovet kan minska – och yrken inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning, där efterfrågan på kompetens är fortsatt stor.

Introduktionsprogrammen syftar till att ge obehöriga elever möjlighet att antingen bli behöriga till ett nationellt program eller att gå vidare till arbete. Läsåret 2024/25 saknade 21,3 % av de elever som avslutade grundskolan och var folkbokförda i Skaraborg behörighet till ett yrkesprogram på gymnasiet – en ökning jämfört med 20,1 % året innan och 17,8 % 2022/23. Trenden visar att en växande andel elever inte uppnår de kunskapskrav som krävs för att påbörja ett yrkesprogram.

För att bättre svara mot ungdomarnas efterfrågan på utbildning och arbetsmarknadens efterfrågan bör huvudmännen ta hänsyn till Skolverkets bedömning av de nationella programmen även vid planering och dimensionering av introduktionsprogrammen IMV och IMY. Utbildning Skaraborg har i uppdrag att dimensionera och bredda utbudet av platser inom dessa program samt att göra dem sökbara i hela samverkansområdet. Uppdraget omfattar även att utveckla utbudet av yrkespaket, som kan erbjudas både inom IMY och vuxenutbildningen. Mot ovanstående har kommunerna i Skaraborg, under de senaste åren, arbetat för att stärka möjligheterna för obehöriga elever genom att erbjuda ett mer varierat och tillgängligt utbildningsutbud. Detta arbete börjar nu ge resultat. Redan förra året fanns fler sökbara utbildningar inom IMV och IMY, och i år har ytterligare platser tillkommit för att bättre möta behoven hos denna elevgrupp.

I maj 2025 lämnade Skaraborgs Kommunalförbund ett remissvar på betänkandet SOU 2024:74 *Fler vägar till arbetslivet*. Förslaget innebär en ny treårig yrkesutbildning på 1900 poäng – med samma yrkesinnehåll som dagens yrkesprogram, men med färre allmänna ämnen och lägre studietakt. Behörighetskravet är endast tre godkända betyg, och målgruppen är främst elever från introduktionsprogrammen. Kommunalförbundet lyfter i sitt remissvar flera utmaningar: ökade kostnader för lokaler, personal och utrustning, samt redan befintlig brist på APL-platser. Dessutom kan arbetsgivare behöva stärka sin förmåga att ta emot elever med olika förutsättningar. Eftersom inte alla huvudmän kan erbjuda dessa

utbildningar riskerar variationen i utbud att påverka både likvärdighet och geografisk tillgänglighet.

Skaraborg saknar idag utbildningar för processindustrin. Flera av branscherna i Skaraborg, som vittnar om behov att anställa 16–20% under en femårsperiod, har behov av dessa kompetenser. Även kompetenser inom automation och energieffektivitet är efterfrågat. För nämnda utbildningar är särskilt gymnasial nivå för vuxna och utbildning på yrkeshögskola lämpliga. Yrkesprogram på gymnasiet som är särskilt viktiga för kompetensförsörjning i tillverkande industriföretag är; industridekniska programmet, VVS- och fastighetsprogrammet samt el- och energiprogrammet med inriktning automationsteknik.

För offentlig sektor är behovet av undersköterskor stort. Som nämnts tidigare är andelen elever som söker gymnasiets vård- och omsorgsprogram låg och särskild uppmärksamhet bör riktas mot komvux där övervägande delen undersköterskor examineras. Även om de demografiska förändringarna har förändrat förutsättningarna, behöver behovet av personal inom utbildningssektorn fortsatt följas noggrant.

Skaraborg står inför ett växande behov av utbildad personal inom hotell- och turismsektorn, till följd av nya etableringar och investeringar i regionen. Även om ungdomars efterfrågan på hotell- och turismprogrammet (HT) har ökat något de senaste åren, ligger den fortfarande på en låg nivå. I dagsläget erbjuds programmet endast av en fristående gymnasieskola. Även i tidigare rekommendationer har det lyfts att antalet platser till HT bör öka på sikt – något som nu blir verklighet då en kommunal huvudman planerar att starta programmet inför läsåret 2026/27. För att ytterligare möta branschens behov bör även alternativa vägar övervägas, exempelvis genom att erbjuda IMV- och IMY utbildningar kopplade till hotell- och turismprogrammet. Även komvux har en viktig roll i att bidra till kompetensförsörjningen inom området.

Yrkesutbildningarna inom komvux och yrkeshögskolan behöver spegla gymnasieskolans dimensionering för att skapa en samlad och effektiv kompetensförsörjning. Komvux har särskilt goda förutsättningar att snabbt ställa om och bör därför prioriteras när det gäller att möta kortsiktiga kompetensbehov – något som gymnasieskolan har svårare att hantera inom givna planeringsramar.

PROGRAMVIS SAMMANFATTNING

På kommande sidor finns sammanfattningar kring respektive program.

Bedömning kring erbjudna platser på gymnasieskolan i Skaraborg

	Oförändrat	Öka	Minska
Bygg- och anläggningsprogrammet			
Barn- och fritidsprogrammet			
El- och energiprogrammet			
Ekonomiprogrammet			
Estetiska programmet			
Frisör- och stylistprogrammet			
Försäljnings- och serviceprogrammet			
Fordons- och transportprogrammet			
Hotell- och turismprogrammet			
Humanistiska programmet			
International Baccalaureate			
Industri tekniska programmet			
Marinteknikutbildningen			
Naturvetenskapsprogrammet			
Naturbruksprogrammet			
Restaurang- och livsmedelsprogrammet			
Samhällsvetenskapsprogrammet			
Teknikprogrammet			
VVS- och fastighetsprogrammet			
Vård- och omsorgsprogrammet			
Introduktionsprogrammen IMV och IMY*			

* gäller utbud och antal sökbara platser

BYGG- OCH ANLÄGGNINGSPROGRAMMET (BA)

SKOLVERKET BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på bygg- och anläggningsprogrammet i gymnasieskolan bör öka. Skolverket bedömer även att antalet elever som läser en bygg- och anläggningsutbildning inom komvux bör öka.

NATIONELLT/REGIONALT

Statistikmyndigheten SCB bedömer att tillgången på byggutbildade ökar med 20 % till 2035, medan efterfrågan stiger med 40 %, vilket kan leda till viss brist. Branschdialogen pekar på stora pensionsavgångar, omfattande stadsutvecklingsplaner och svårigheter att rekrytera kvinnor som centrala utmaningar. Den svaga konjunkturen påverkar ungdomars val till gymnasiet, men även efterfrågan på platser i komvux. SCB:s prognos anses försiktig – bristen tros snarare bli stor mot 2035, särskilt då rekrytering av utländsk arbetskraft försvåras och Nato ställer högre krav på anläggning och infrastruktur. Inom branschen finns behov av kompetens kopplat till hållbarhet, återbruk och cirkularitet.

SKARABORG

Efter en minskning i antalet antagna elever föregående år har bygg- och anläggningsprogrammet återhämtat sig. År 2025 visar programmet i stället en tydlig uppgång och är nu det program som ökat mest sett till antalet antagna, om man bortser frisör- och stylistprogrammet som är nystartat. När konjunkturen vänder uppåt igen kommer kompetensbristen att vara påtaglig.

Komvux bedömer att det finns behov av att öka antalet utbildningsplatser inom byggområdet. Samtidigt visar statistiken en fortsatt minskning i andelen som arbetar inom branschen efter avslutad utbildning. Denna utveckling är även synlig i andra yrkesområden där lärlingstimmar krävs.

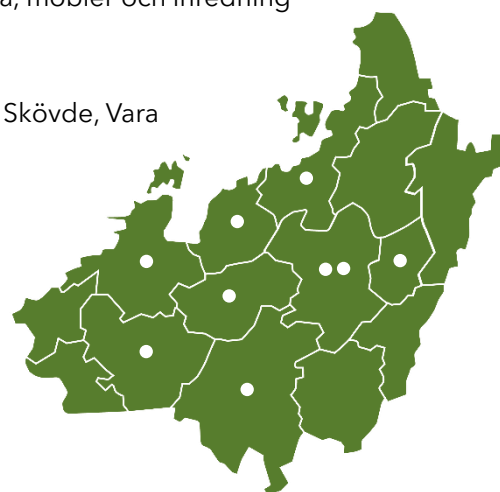
Yrkehögskoleutbildningar (YH) som erbjuds i Skaraborg:

- Tibro: möbel- och specialsnickare, trähantverkare med inriktning mot rekonditionering och återbruk, produktionsteknik - trä, möbler och inredning

Bygg- och anläggningsprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Vara
- Fristående: Olins (Götene, Tibro), Praktiska

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	194	194	196
<i>Antal antagna</i>	176	150	169
<i>Antal platser IMV grupp</i>	24	39	32
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	17	12	22
<i>Antal platser IMY grupp</i>	5	18	20
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	5	11	20

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

BARN- OCH FRITIDSPROGRAMMET (BF)

SKOLVERKETS BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på barn- och fritidsprogrammet i gymnasieskolan bör behållas på nuvarande nivå. Skolverket bedömer även att antalet utbildningsplatser inom barn- och fritidsutbildningar på komvux bör behållas på nuvarande nivå.

NATIONELLT/REGIONALT

Västra Götalandsregionen lyfter att det finns stor efterfrågan på barn- och fritidsutbildade med kunskap om funktionshinder och psykisk ohälsa, och att behovet av utbildade med dessa kompetenser kommer att öka. Därför anser regionen att antalet platser inom motsvarande inriktningar bör öka.

Den demografiska utvecklingen påverkar skolans kompetensförsörjning. Antalet barn och elever minskar i de flesta kommuner; i Västra Götaland väntas 0-19-åringar minska med cirka 7 procent till 2035. Det råder redan brist på behöriga lärare, och trots färre barn väntas bristen bestå till 2038 – särskilt på förskollärare. Orsaker är dagens underskott, färre lärarstudenter, pensionsavgångar och att många lämnar yrket.

Branschdialogen lyfter behovet av ett bredare yrkesperspektiv i skolan med tanke på färre barn och elever. Yrkesväxling mellan förskola och fritidshem kan möta förändringen och samtidigt höja kompetensen. Särskilda kompetensbehov gäller personal i skolsociala team, socialpedagoger, specialistbarnskötare, elevassistenter samt kompetensutveckling kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (npf), konflikthantering och språkutveckling.

SKARABORG

Den demografiska utvecklingen innebär en minskning i antalet födda barn, vilket påverkar behovet av personal inom förskolan. Enligt kompetensförsörjningsanalysen för Skaraborgs kommuner beräknas behovet av förskolepersonal minska med 12 procent mellan 2023 och 2033 till följd av demografiska förändringar. Personal som redan är anställd kan komma att arbeta inom andra verksamheter, såsom vård och omsorg samt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Detta medför att programfördjupningarna inom barn- och fritidsprogrammet kan behövas se över.

Det minskade behovet av nyrekrytering innebär att antalet nyutbildade inte behöver vara lika stort som tidigare. Detta återspeglas i vuxenutbildningens planering, där antalet utbildningsplatser har börjat minska. Utbildningen på komvux görs också om för att få en likvärdighet i Skaraborg vad gäller längd och innehåll med en bredare ingång och utgångar mot fler yrkesroller än barnskötare.

I Skaraborg antogs 184 elever till de totalt 195 gymnasieplatserna som erbjöds 2025, vilket är den högsta noteringen på många år. Förutom dessa platser erbjöds 26 IMV platser varav 18 återfanns på fristående skolor.

Komvux noterar en positiv utveckling i andelen som arbetar inom utbildningsområdet efter avslutad utbildning till barnskötare eller elevassistent. Under 2024 var andelen 77 procent.

Yrkeshögskoleutbildningar (YH) som erbjuds i Skaraborg:

- Lidköping: socialpedagog
- Skövde: stödpedagog

Barn- och fritidsprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Vara
- Fristående: Drottning Blankas, Olins (Götene, Tibro)

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	201	196	195
<i>Antal antagna</i>	170	166	184
<i>Antal platser IMV grupp</i>	29	25	26
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	24	19	21
<i>Antal platser IMY grupp</i>	1	0	8
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	1	0	4

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

EL- OCH ENERGIPROGRAMMET (EE)

SKOLVERKETS BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på el- och energiprogrammet i gymnasieskolan bör öka. Skolverket bedömer även att antalet elever som läser en el- och energiutbildning inom komvux bör öka.

NATIONELLT/REGIONALT

Industrin i Västra Götaland genomgår en snabb teknisk och hållbarhetsdriven omställning, där elektrifiering och digitalisering gör yrkesrollerna mer avancerade. SCB prognostiserar att tillgången på el- och energiutbildad personal förblir relativt oförändrad till år 2035, medan efterfrågan ökar med cirka 15 procent, vilket kan förstärka dagens brist. Branschdialogerna betonade att behovet, särskilt inom automation, sannolikt är ännu större än prognoserna visar, eftersom energiomställningen kan skapa nya kompetensbehov som företagen ännu inte kan uttrycka.

SKARABORG

El- och energiprogrammet fyller utbildningsplatserna hos de flesta gymnasieanordnare, och i många fall finns även reservlistor. En utmaning är svårigheten att hitta apl-platser, vilket i vissa kommuner påverkar möjligheten att erbjuda programmet.

Komvux bedömer att det finns behov av att öka antalet utbildningsplatser inom el och energi.

Yrkehögskoleutbildningar (YH) som erbjuds i Skaraborg:

- Skara: internationell vindkraftstekniker

El- och energiprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tidaholm, Vara
- Fristående: NTI, Olins (Tibro)

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	159	180	186
<i>Antal antagna</i>	147	166	172
<i>Antal platser IMV grupp</i>	9	3	8
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	7	1	4
<i>Antal platser IMY grupp</i>	0	0	0
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	0	0	0

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

EKONOMIPROGRAMMET (EK)

SKOLVERKETS BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen platser inom ekonomiprogrammet bör minska.

NATIONELLT/REGIONALT

Enligt SCB:s bedömning riskerar det att bli överskott på personer med utbildning från de högskoleförberedande programmen som högsta avslutade utbildningsnivå på kort och lång sikt.

Övergången till högskola är relativt låg för utbildade från ekonomiprogrammet samtidigt som det väntas bli ett överskott på arbetskraft med högskoleförberedande utbildning.

Nationella branschföreträdare bedömer att det finns en stor efterfrågan på utbildade och i sina inspel kring yrkesprogrammen framkommer att branschen även behöver högskoleutbildad kompetens. Framför allt är det personer med högskoleutbildning inom teknik och it som efterfrågas, men även personer med högskoleutbildning inom logistik och inköp.

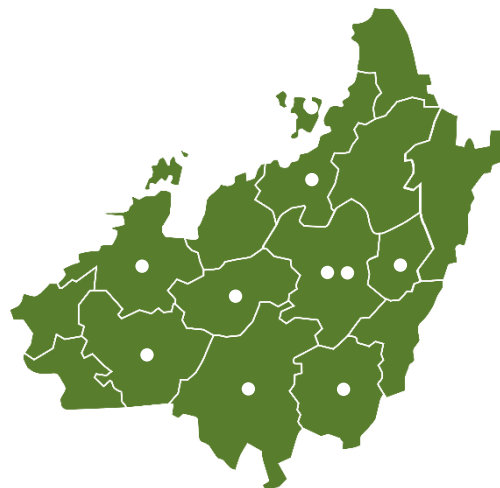
SKARABORG

I Skaraborg har de senaste åren antalet antagna elever legat på en hög och jämn nivå. Ekonomiprogrammet är även i år det största nationella programmet sett till antalet antagna.

Ekonomiprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tidaholm, Vara
- Fristående: Drottning Blankas, Olins (Tibro)

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	380	390	387
<i>Antal antagna</i>	359	367	358
<i>Antal platser IMV grupp</i>	0	0	2
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	0	0	1

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

ESTETISKA PROGRAMMET (ES)

SKOLVERKETS BEDÖMNING

Ungdomars efterfrågan har minskat under de senaste åren, och har varit lägre än andelen erbjudna platser. Skolverket bedömer att andelen platser inom estetiska programmet bör minska.

NATIONELLT/REGIONALT

Enligt SCB:s bedömning riskerar det att bli överskott på personer med utbildning från de högskoleförberedande programmen som högsta avslutade utbildningsnivå på kort och lång sikt.

Övergången till högskola är relativt låg för utbildade från estetiska programmet samtidigt som det väntas bli ett överskott på arbetskraft med högskoleförberedande utbildning.

Från och med 2025 har estetiska programmet fått en ny inriktning, med anledning av att hantverksprogrammet (HV) lagts ned. Den nationella inriktningen Textil design har flyttats över till det estetiska programmet och fått namnet: Modedesign. Fokus ligger på design och skapandet av kläder.

SKARABORG

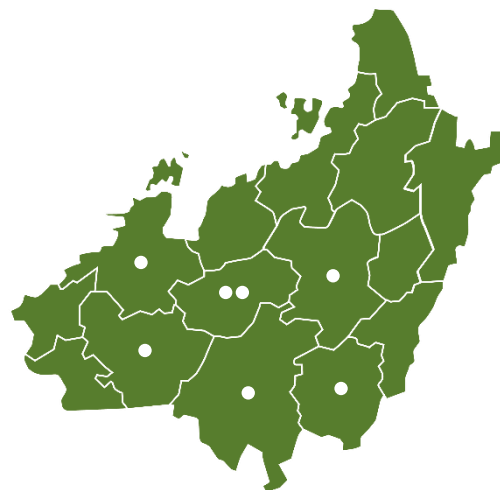
I Skaraborg, liksom på nationell nivå, är antalet sökande till det estetiska programmet lågt.

Estetiska programmet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping*, Lidköping, Skara, Skövde, Tidaholm
- Fristående: AMB, Olins (Skara)

*startade inte läsåret 2025/26

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	246	218	220
<i>Antal antagna</i>	166	147	136
<i>Antal platser IMV grupp</i>	16	23	31
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	14	16	16

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

FÖRSÄLJNINGS- OCH SERVICEPROGRAMMET (FS)

SKOLVERKET'S BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på försäljnings- och serviceprogrammet i gymnasieskolan bör behållas på nuvarande nivå. Mot bakgrund av att det finns andra områden på arbetsmarknaden där behovet av utbildade är större bedömer Skolverket att antalet utbildningsplatser på försäljnings- och serviceutbildningar inom komvux bör minska.

NATIONELLT/REGIONALT

Handeln spelar idag en allt viktigare roll i samhällsutvecklingen, långt bortom sin traditionella funktion att erbjuda varor och tjänster. Genom sin storlek påverkar branschen områden som civil beredskap, stadsutveckling, hållbara transporter, cirkulär ekonomi och välfärd. Detta har lett till ett breddat och fördjupat kompetensbehov inom handeln. Företagen behöver rekrytera fler och mer specialiserade yrkesroller, vilket också ökar behovet av kompetensutveckling för befintlig personal på alla nivåer.

I Västra Götaland har över hälften av de som arbetar inom handeln gymnasieutbildning som högsta nivå, vilket är högre än i andra branscher. Samtidigt är andelen med eftergymnasial utbildning lägre. Butikspersonal är det vanligaste yrket och utgör cirka en tredjedel av de anställda. Försäljnings- och serviceprogrammet är ett av de största yrkesprogrammen i regionen.

SKARABORG

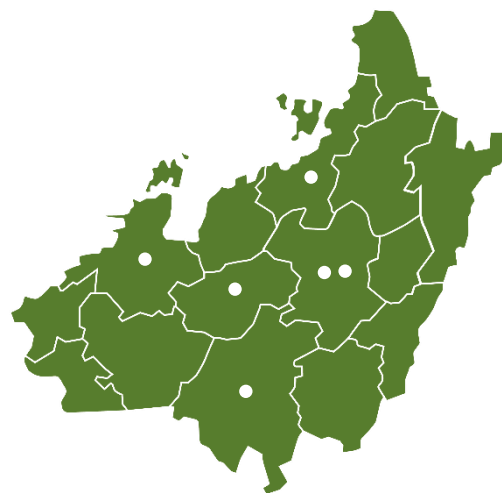
De senaste åren har antal antagna elever på försäljnings- och serviceprogrammet i gymnasieskolan ökat, så även i Skaraborg.

Komvux bedömer att antalet erbjudna platser på försäljning och service ska bibehållas.

Försäljnings- och serviceprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde
- Fristående: Praktiska

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	126	130	143
<i>Antal antagna</i>	113	122	133
<i>Antal platser IMV grupp</i>	9	19	16
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	6	15	15
<i>Antal platser IMY grupp</i>	21	16	12
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	17	8	12

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

FORDONS- OCH TRANSPORTPROGRAMMET (FT)

SKOLVERKETS BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på fordons- och transportprogrammet i gymnasieskolan bör öka. Skolverket bedömer även att antalet elever som läser fordons- och transportutbildningar inom komvux bör öka.

NATIONELLT/REGIONALT

Mycket tyder på att transportsektorn står inför växande efterfrågan och påverkas starkt av tre megatrender: *automatisering*, *digitalisering* och *elektrifiering*. Dessa förändrar kompetensbehoven men ersätter inte behovet av yrkesverksamma inom överskådlig framtid. Sektorn är avgörande för den gröna omställningen och har en viktig roll som inkörsport till arbetsmarknaden, särskilt för utrikes födda. Vanliga yrken är lastbils- och bussförare, lagerpersonal och transportledare, men störst kompetensbrist finns inom mekaniker/fordonstekniker och yrkesförare. Branschen bedömer att SCB:s prognos om viss brist år 2035 underskattar behovet, särskilt med hänsyn till yrkeskompetensbevis.

SKARABORG

I Skaraborg är antalet antagna till fordons- och transportprogrammet i stort sett oförändrat jämfört med föregående år. En skillnad är att fler behöriga elever har antagits, vilket har lett till att färre platser kunnat erbjudas till obehöriga elever som sökt till IMV och IMY.

Komvux bedömer att det finns behov av att öka antalet utbildningsplatser gällande mekaniker tunga maskiner. Bedömningen är också att bibehålla antalet utbildningsplatser på yrkesförarutbildningen

Yrkeshögskoleutbildningar (YH) som erbjuds i Skaraborg:

- Falköping: diagnostekniker – fordon (Nationell yrkesutbildning, SeQF4)
- Lidköping: diagnostekniker – fordon (Nationell yrkesutbildning, SeQF4)
- Skara: skogsmaskinförare (Nationell yrkesutbildning)

Fordons- och transportprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Skara, Skövde, Tidaholm, Vara
- Fristående: Olins (Götene, Tibro, Vänergymnasiet), Praktiska

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	231	252	235
<i>Antal antagna</i>	210	202	212
<i>Antal platser IMV grupp</i>	22	46	31
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	21	40	31
<i>Antal platser IMY grupp</i>	7	8	5
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	7	3	5

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

FRISÖR- OCH STYLIST PROGRAMMET (FR)

SKOLVERKET BEDÖMNING

Hantverksprogrammet upphör och frisör-och stylistprogrammet införs år 2025.

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på kommande frisör- och stylistprogrammet i gymnasieskolan bör motsvara en mindre andel än hantverksprogrammet läsåret 2023/24. Skolverket bedömer även att antalet utbildningsplatser inom de kommande frisör- och stylistutbildningarna inom komvux bör vara lägre än det aktuella antalet utbildningsplatser för hantverksutbildningarna.

NATIONELLT/REGIONALT

SCB gör ingen prognos för hantverksutbildade och Västra Götalandsregionen har inte kommenterat arbetsmarknadsläget för utbildningsgruppen.

SKARABORG

I Skaraborg är det de skolor som tidigare erbjudit hantverksprogrammet (HV) som från 2025 står bakom det nya frisör- och stylistprogrammet, vilket har högt söktryck. I samband med att hantverksprogrammet upphört flyttades den nationella inriktningen Textil design till estetiska programmet under namnet Modedesign.

Komvux bedömer att antalet platser på frisörutbildningen vid svenska frisörskolan bör ligga kvar på nuvarande nivå. Däremot kommer utbildningsplatser inom stylistområdet inte att beviljas framöver, då arbetsmarknaden inom det området bedöms som begränsad.

Hantverksprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Lidköping, Skövde
- Fristående: Drottning Blankas

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>			70
<i>Antal antagna</i>			68
<i>Antal platser IMV grupp</i>			0
<i>Antal antagna IMV grupp</i>			0
<i>Antal platser IMY grupp</i>			0
<i>Antal antagna IMY grupp</i>			0

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

HOTELL- OCH TURISMPROGRAMMET (HT)

SKOLVERKET BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på hotell- och turismprogrammet i gymnasieskolan bör behållas på nuvarande nivå. Skolverket bedömer även att antalet utbildningsplatser inom hotell- och turismutbildningar på komvux bör minska, huvudmännen bör i stället prioritera att utbilda elever inom andra utbildningsområden.

NATIONELLT/REGIONALT

Västra Götalandsregionen lyfter att besöksnäringen har återhämtat sig starkt efter pandemin, med gästnätter och antal anställda tillbaka på nivåer jämförbara med 2019. Branschen är känslig för yttre faktorer som ekonomiska svängningar och globala kriser, vilket gör den utsatt men också snabbfotad och anpassningsbar. Utbildningsnivån inom branschen är generellt låg – cirka 30 procent har endast förgymnasial utbildning, vilket är betydligt mer än i andra branscher.

SCB gör ingen prognos för utbildade inom hotell och turism. Branschdialogen visade på ett stort behov av hotell- och turismutbildade, både på kort och lång sikt. Många i ledande roller lämnade branschen under pandemin, vilket skapade ett kompetenstapp. Därför behövs fler med ledarskapskompetens, där Yrkeshögskoleutbildningar (YH) kan vara en lösning. Även inom hållbarhet, cybersäkerhet, artificiell intelligens (AI), automatisering och sociala medier finns behov där YH-kurser är relevanta.

SKARABORG

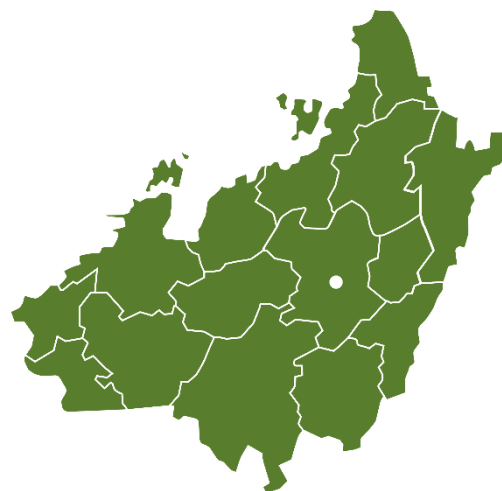
I Skaraborg har ungdomars efterfrågan på hotell- och turismprogrammet varit låg under de senaste åren. Inför 2024 ökade dock söktrycket något, vilket ledde till fler erbjudna platser och ett ökat antal antagna elever. Siffrorna för 2025 är oförändrade jämfört med föregående år. Samtidigt bedöms behovet av utbildad personal inom hotell- och turism öka, till följd av nya etableringar i delregionen. Från och med läsåret 2026/27 kommer Gymnasium Skövde erbjuda utbildningen.

Komvux bedömer att det finns behov av att öka antalet utbildningsplatser inom hotell och turism.

Hotell- och turismprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: -
- Fristående: Drottning Blankas

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	9	16	16
<i>Antal antagna</i>	9	15	15
<i>Antal platser IMV grupp</i>	4	2	6
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	4	1	6
<i>Antal platser IMY grupp</i>	0	0	0
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	0	0	0

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

HUMANISTISKA PROGRAMMET (HU)

SKOLVERKETS BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen platser inom humanistiska programmet bör behållas på nuvarande nivå.

NATIONELLT/REGIONALT

Övergången till högskola är relativt hög för utbildade från humanistiska programmet. Ungdomars efterfrågan i Västra Götalandsregionen har legat på samma nivå under de senaste åren.

Nationella branschföreträdare bedömer att det finns en stor efterfrågan på utbildade och i sina inspel kring yrkesprogrammen framkommer att branschen även behöver högskoleutbildad kompetens.

SKARABORG

Det humanistiska programmet har det lägsta antalet antagna elever bland de högskoleförberedande programmen. Programmet erbjuds endast av Gymnasium Skövde, där 16 elever antogs inför 2025. I år erbjuds endast inriktningen kultur, medan inriktningen språk inte startar.

Humanistiska programmet finns på följande skolor:

- Kommunala: Skövde
- Fristående: -

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	18	17	16
<i>Antal antagna</i>	18	17	16
<i>Antal platser IMV grupp</i>	0	0	0
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	0	0	0

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

INTERNATIONAL BACCALAUREATE (IB)

International Baccalaureate finns på följande skolor:

- Kommunala: Skara
- Fristående: NTI

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	64	47	41
<i>Antal antagna</i>	22	13	21

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

INDUSTRITEKNISKA PROGRAMMET (IN)

SKOLVERKETS BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på industritekniska programmet i gymnasieskolan bör öka. Skolverket bedömer även att antalet elever som läser industriteknisk utbildning inom komvux bör öka. Finns det inte möjlighet att öka antalet elever inom komvux som helhet, bör industritekniska utbildningar prioriteras framför andra områden.

NATIONELLT/REGIONALT

Industrin utvecklas snabbt, vilket gör yrkesroller mer avancerade och kräver att utbildningar kontinuerligt anpassas. I Västra Götaland pågår en stor omställning mot fossilfri produktion, och industrin har stor betydelse för regionens ekonomi.

Tillgången på industritekniskt utbildade väntas minska med 40 procent till 2035, främst på grund av pensionsavgångar, medan efterfrågan förblir stabil – vilket riskerar att skapa stor brist på industritekniskt utbildade år 2035 (SCB).

Vid branschdialogen lyftes oro kring det låga söktrycket till det industritekniska programmet samt svårigheter att hitta apl-platser. Behovet av att öka branschens attraktionskraft, särskilt bland tjejer, framhölls. Det uttrycktes önskemål om att fler gymnasieskolor ska erbjuda en inriktning mot process, vilket i dagsläget främst finns inom komvux. Inriktningen mot livsmedel saknas, och efterfrågan på en sådan är särskilt stor i Skaraborg.

SKARABORG

Det industritekniska programmet har haft en tydlig minskning i antalet sökande i Skaraborg under de senaste två åren. Jämfört med 2024 är det det program som har tappat flest antal antagna elever. Samtidigt råder stora skillnader mellan skolorna – flera lyckas fylla sina platser väl och har dessutom ett betydande antal elever i reservkö. Antalet sökbara platser till IMY har ökat från 4 till 12.

Det som uttrycks starkast från tillverkande industri i Skaraborg är behovet av grundläggande industriutbildning. Specifikt lyfts behov av underhållsteknik, CNC-, automation- och produktionsteknik.

Inriktningarna svetsteknik samt produkt- och maskinteknik erbjuds på flera platser i Skaraborg. Inriktningen processteknik, som inte erbjuds, skulle behöva vara lika väl representerad. Processoperatörer är en kompetens som framöver kommer att bli efterfrågade inom omställningen.

Komvux bedömer att det finns behov av att öka antalet utbildningsplatser inom industri.

Yrkeshögskoleutbildningar (YH) som erbjuds i Skaraborg:

- Falköping: CNC- och industri operatör (Nationell yrkesutbildning SeQF4)
- Lidköping: CNC- och industri operatör (Nationell yrkesutbildning SeQF4), automations- och digitaliseringsingenjör, operativ produktionstekniker, processingenjör- automation och underhåll
- Mariestad: produktionstekniker för framtidens automatiserade industri

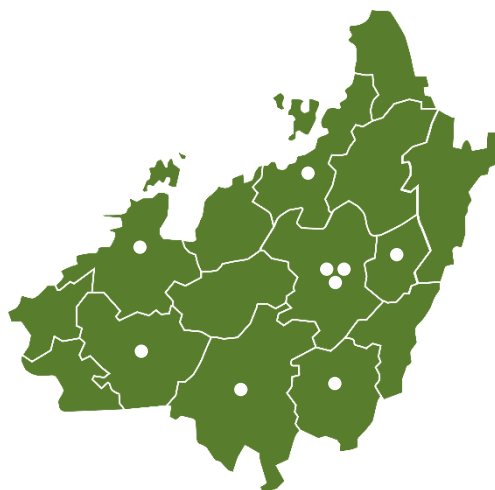
- Skövde: operativ produktionstekniker (i samverkan med Lidköping), produktionstekniker för framtidens automatiserade industri (i samverkan med Mariestad)

Industritekniska programmet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skövde, Tidaholm, Vara
- Fristående: Lichron, Olins (Tibro*), Volvo

*startade inte läsåret 2025/26

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	166	167	158
<i>Antal antagna</i>	156	148	129
<i>Antal platser IMV grupp</i>	8	5	4
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	4	5	4
<i>Antal platser IMY grupp</i>	3	4	12
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	3	4	11

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

MARINTEKNIKUTBILDNINGEN (MA)

Marinteknikutbildningen är riksrekryterande och finns på följande skolor:

- Kommunala: Mariestad
- Fristående: -

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	12	12	12
<i>Antal antagna</i>	7	12	9
<i>Antal platser IMV grupp</i>	0	0	0
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	0	0	0

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

NATURVETENSKAPSPROGRAMMET (NA)

SKOLVERKETS BEDÖMNING

Ungdomars efterfrågan har minskat de senaste åren, och andelen förstahandssökande har varit lägre än andelen erbjudna platser i länet. Skolverket bedömer att andelen platser inom naturvetenskapsprogrammet bör minska för att bättre matcha ungdomars efterfrågan.

NATIONELLT/REGIONALT

Övergången till högskola är relativt hög för utbildade från naturvetenskapsprogrammet.

Nationella branschföreträdare bedömer att det finns en stor efterfrågan på utbildade och i sina inspel kring yrkesprogrammen framkommer att branschen även behöver högskoleutbildad kompetens.

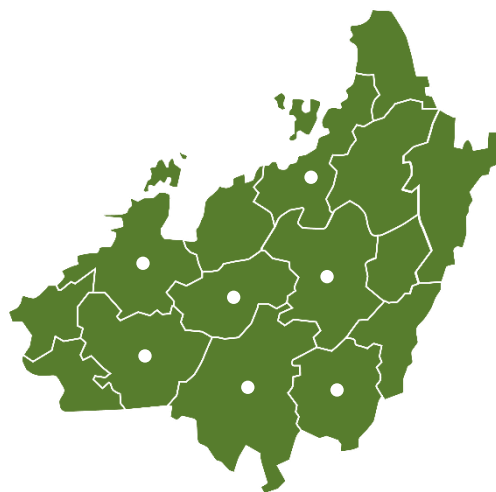
SKARABORG

Skaraborg behöver fler som söker sig vidare till högre studier och särskilt mot natur- och teknikområdena. I Skaraborg har antalet antagna varierat över tid. I år vände dock den tidigare nedåtgående trenden, då antalet antagna till programmet ökade efter två års minskning.

Naturvetenskapsprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tidaholm, Vara
- Fristående: -

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	254	246	240
<i>Antal antagna</i>	205	189	199
<i>Antal platser IMV grupp</i>	1	1	1
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	1	1	0

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

NATURBRUKSPROGRAMMET (NB)

SKOLVERKET'S BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på naturbruksprogrammet bör behållas på nuvarande nivå. Skolverket bedömer även att antalet utbildningsplatser på naturbruksutbildningar inom komvux bör behållas på nuvarande nivå.

NATIONELLT/REGIONALT

På branschdialogen för gröna näringar uttrycktes oro över de låga söknivåerna till naturbruksprogrammet. En stor utmaning är att öka utbildningens och branschens attraktionskraft. Skolverket bedömer att andelen platser i Västra Götaland bör ligga kvar på nuvarande nivåer inför läsåret 2025/2026, och även inom komvux bör elevantalet bibehållas.

Söktrycket är oförändrat, med relativt höga nivåer i Skaraborg och Sjuhärad, men betydligt lägre i Göteborgsregionen. Naturbruksprogrammets bredd innebär att både kompetensbehov och elevintresse varierar mellan inriktningarna. Djurvård är mest populärt bland elever, medan arbetsmarknaden har större behov inom lantbruk.

Ledarskap inom lantbruk lyftes som en nyckelroll, där YH-utbildningar - särskilt inom driftledning - är viktiga. Branschen ser ett tydligt behov av fler med denna kompetens.

Tillgången på naturbruksutbildade i länet väntas öka med cirka 15 procent till år 2035, medan efterfrågan beräknas öka med 25 procent. Trots att efterfrågan ökar något mer än tillgången, bedöms arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat under prognosperioden (SCB).

SKARABORG

I Skaraborg har utbildningsanordnare med fristående huvudman senaste åren startat naturbruksutbildning vilket till viss del bidragit till att antalet platser och antagna ökat.

På komvux erbjuds naturbruksutbildning på utbildningar anordnade av regionen.

Yrkeshögskoleutbildningar (YH) som erbjuds i Skaraborg:

- Skara: agrotekniker, verksamhetsledare inom hästrelaterade näringar, kvalificerad djurvårdare, skogsvårdare (Nationell yrkesutbildning SeQF4)

Naturbruksprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: -
- Fristående: Olins (Sparresäter), Real
- Naturbruksförvaltningen (VGR): Axevalla, Sötåsen, Uddetorp

VGR - siffror i parentes

*inkl. IMV och IMY

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	51 (202)	48 (218)	48 (218)
<i>Antal antagna</i>	40 (170*)	35 (181*)	21 (193*)
<i>Antal platser IMV grupp</i>	4	7	15
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	3	4	7
<i>Antal platser IMY grupp</i>	0	0	4
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	0	0	2

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

RESTAURANG- OCH LIVSMEDELSPROGRAMMET (RL)

SKOLVERKET'S BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på restaurang- och livsmedelsprogrammet i gymnasieskolan bör behållas på nuvarande nivå. Skolverket bedömer även att antalet utbildningsplatser inom restaurang- och livsmedelsutbildningar inom komvux bör behållas på nuvarande nivå.

NATIONELLT/REGIONALT

Länets tillgång på restaurang- och livsmedelsutbildade väntas minska med cirka 15 procent till år 2035, samtidigt som efterfrågan beräknas öka med 10 procent. Det innebär risk för kompetensbrist inom området (SCB).

Enligt branschdialogen är det svårt att få behöriga förstahandssökande till restaurang- och livsmedelsprogrammet, vilket leder till att färre examineras och går ut i arbete. För att möta branschens behov lyftes vikten av ökat samarbete mellan utbildningsanordnare och arbetsgivare, samt att stärka utbildningens attraktivitet. Elever från introduktionsprogrammen pekades ut som en viktig målgrupp för framtida rekrytering.

SKARABORG

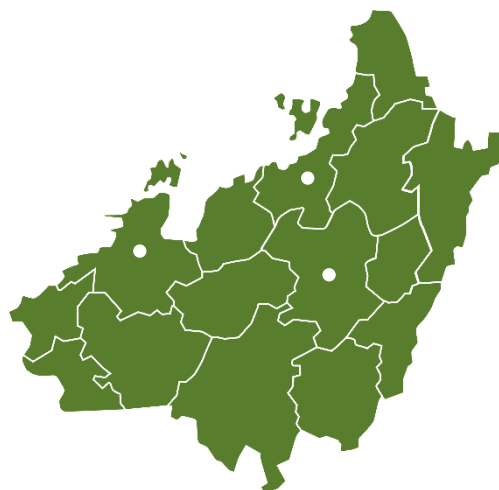
I Skaraborg har antalet antagna ökat jämfört med föregående år, om man inkluderar elever som påbörjat IMV- och IMY utbildningar. Samtidigt har antalet erbjudna platser minskat i jämförelse med förra året.

Komvux bedömer att antalet erbjudna platser på kockutbildningen ska bibehållas.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Lidköping, Skövde
- Fristående: Olins (Vänergymnasiet)

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	74	75	57
<i>Antal antagna</i>	46	39	39
<i>Antal platser IMV grupp</i>	8	8	12
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	3	5	7
<i>Antal platser IMY grupp</i>	0	0	6
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	0	0	0

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

SAMHÄLLSVETENSKAPSPROGRAMMET (SA)

SKOLVERKET'S BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen platser inom samhällsvetenskapsprogrammet bör minska.

NATIONELLT/REGIONALT

Enligt SCB:s bedömning riskerar det att bli överskott på personer med utbildning från de högskoleförberedande programmen som högsta avslutade utbildningsnivå på kort och lång sikt.

Övergången till högskola är relativt låg för utbildade från samhällsvetenskapsprogrammet samtidigt som det väntas bli ett överskott på arbetskraft med högskoleförberedande utbildning.

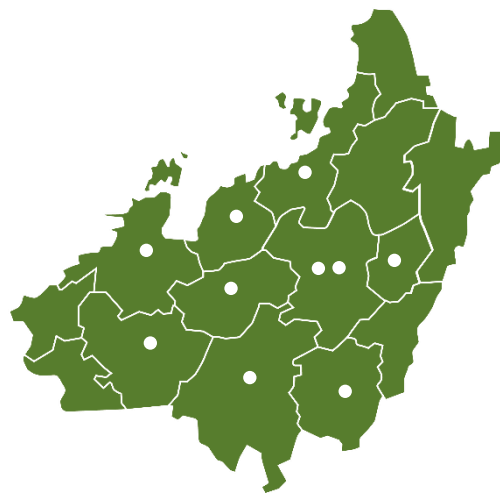
SKARABORG

Under de senaste åren har antalet antagna elever i Skaraborg legat på en stabilt hög nivå. Samhällsvetenskapsprogrammet är återigen det näst största programmet, efter ekonomiprogrammet.

Samhällsvetenskapsprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tidaholm, Vara
- Fristående: Drottning Blankas, Olins (Götene, Tibro)

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	435	396	406
<i>Antal antagna</i>	360	342	351
<i>Antal platser IMV grupp</i>	10	8	12
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	5	4	4

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

TEKNIKPROGRAMMET (TE)

SKOLVERKETS BEDÖMNING

Ungdomars efterfrågan har minskat under de senaste åren, och är lägre än andelen erbjudna platser i länet. Skolverket bedömer att andelen platser inom teknikprogrammet bör minska för att bättre matcha ungdomars efterfrågan.

NATIONELLT/REGIONALT

Trots SCB:s prognos om ett visst överskott av teknikutbildade år 2035, framhåller branschföreträdare att behovet av kompetens från teknikprogrammet generellt och fjärde tekniskt basår specifikt är stort. Utbildningen ger goda möjligheter till arbete direkt efter examen, exempelvis som projektledare, produktionstekniker, industridesigner eller arbetsledare. Det finns ett växande behov av ingenjörer inom både mjukvara och konstruktion, vilket gör att teknikprogrammet inte bör dimensioneras ner. Skolverket är öppet för att justera sin rekommendation om fler elever söker programmet, men andelen förstahandssökande har inte ökat. För att möta framtidens behov måste industrin bli mer attraktiv och fler unga inspireras att välja teknikprogrammet.

Övergången till högskola är relativt hög för utbildade från teknikprogrammet.

SKARABORG

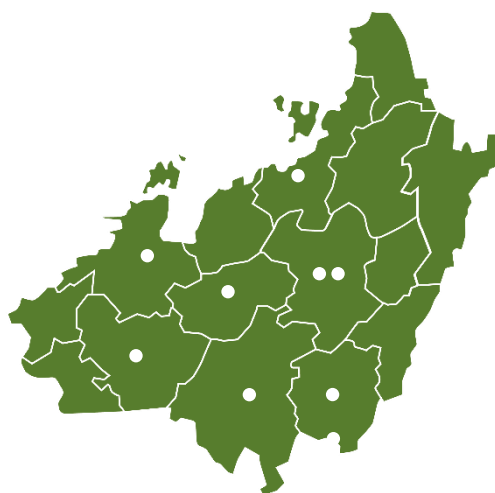
Skaraborg behöver fler som söker sig vidare till högre studier och särskilt mot natur- och teknikområdena. I Skaraborg har antalet antagna varierat över tid. I år vände dock den tidigare nedåtgående trenden, då antalet antagna till programmet ökade efter två års minskning.

Teknikprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tidaholm*, Vara
- Fristående: NTI

*startade inte läsåret 2025/26

	2023	2024	2025
Antal platser	297	273	294
Antal antagna	223	202	218
Antal platser IMV grupp	6	3	0
Antal antagna IMV grupp	1	2	0

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

VVS- OCH FASTIGHETSPROGRAMMET (VF)

SKOLVERKET'S BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser inom VVS- och fastighetsprogrammet i gymnasieskolan bör behållas på nuvarande nivå. Skolverket bedömer även att antalet utbildningsplatser på VVS- och fastighetsutbildningar inom komvux bör behållas på nuvarande nivå.

NATIONELLT/REGIONALT

Västra Götalandsregionen delar inte SCB:s bild att arbetsmarknadsläget väntas bli balanserat, utan menar att det finns risk för brist på utbildade. Branschens uppfattning är att behovet av kompetens är stort och att det låga antalet sökande och antagna till VVS- och fastighetsprogrammet är oroande. Under branschdialogen framhölls att bilden av branschen behöver förbättras. Det finns en brist på arbetskraft för att ersätta dem som lämnar yrket, samtidigt som bostadsbyggandet kräver fler resurser. En generationsväxling väntas inom fem år och kommer att ställa krav på ny kunskap. Det är också viktigt att tydligt skilja mellan inriktningarna fastighet och VVS på gymnasienivå. Fastighetsinriktningen pekades ut som särskilt drabbad av kompetensbrist och erbjuds dessutom på betydligt färre utbildningsorter än VVS.

SKARABORG

De planerade etableringarna inom bland annat batteriverksamhet kommer att ha stort behov av driftsäkerhets- och underhållspersonal.

I Skaraborg är antalet platser och antagna i stort sett oförändrat sedan flera år tillbaka. Hittills har dimensioneringen av VF inte anpassats efter arbetsmarknadens behov eller elevernas efterfrågan. En bidragande orsak är bristen på apl-platser, vilket upplevs som en avgörande faktor för programmets förmåga att möta arbetslivets kompetensbehov.

VF har en ökad efterfrågan kopplat till omställningen. I nuläget erbjuds inriktningen VVS, men inte fastighet, kyl- och värmepumpsteknik eller ventilation, som är övriga tre inriktningar. Från och med läsåret 2026/27 kommer De la Gardiegymnasiet, Lidköping erbjuda inriktningen fastighet i lärlingsform.

Etableringsgraden bland de som har läst VVS- och fastighetsutbildningar inom gymnasieskolan eller komvux är hög jämfört med andra gymnasiala yrkesutbildningar. En stor andel arbetar inom yrken som matchar deras utbildning.

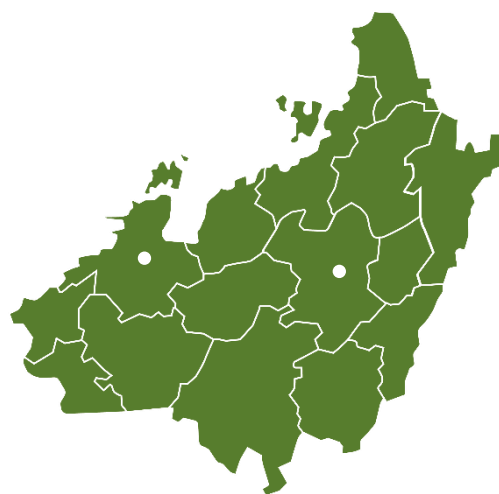
Yrkehögskoleutbildningar (YH) som erbjuds i Skaraborg:

- Lidköping: VA projektör

VVS- och fastighetsprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Lidköping, Skövde
- Fristående: -

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	26	28	28
<i>Antal antagna</i>	26	28	28
<i>Antal platser IMV grupp</i>	0	0	0
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	0	0	0
<i>Antal platser IMY grupp</i>	0	0	0
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	0	0	0

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

VÅRD- OCH OMSORGSPROGRAMMET (VO)

SKOLVERKET'S BEDÖMNING

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser på vård- och omsorgsprogrammet i gymnasieskolan bör öka. Troligtvis behöver ökningen av andelen platser följas av andra åtgärder för att attrahera fler elever till programmet. Skolverket bedömer även att antalet elever som läser en vård- och omsorgsutbildning inom komvux bör öka.

NATIONELLT/REGIONALT

Den demografiska utvecklingen påverkar kompetensförsörjningen inom vård och omsorg kraftigt. Andelen äldre ökar, vilket skapar stora behov av personal, särskilt inom äldreomsorgen. Enligt SKR behöver antalet anställda i äldreomsorgen öka med över 30 procent till 2033. Även hälso- och sjukvården påverkas, trots att minskningen av barn och unga dämpar behovet inom vissa områden.

Framför allt efterfrågas undersköterskor, vårdbiträden och sjuksköterskor – yrkesgrupper där det redan idag råder stor brist. Tillgången på vård- och omsorgsutbildade väntas minska med 10 procent till 2035, medan efterfrågan ökar med 45 procent, vilket riskerar att skapa stor brist (SCB).

De flesta som läser vård- och omsorgsprogrammet blir undersköterskor, men komvux öppnar även vägar till andra yrken som vårdbiträde och personlig assistent. Branschdialogen lyfte behovet av nya arbetssätt, tydligare karriärvägar och differentierade yrkesroller för att möta framtidens behov. Det framhölls också att arbetsgivare behöver anpassa rekrytering och arbetsfördelning, särskilt mellan undersköterskor och vårdbiträden. Bristen på undersköterskor inom funktionshinderområdet lyftes särskilt, då den ofta hamnar i skuggan av äldreomsorgens behov.

Regionen lyfter behovet av att körkort ska ingå i grundutbildningen, eftersom kravet på att köra bil i yrket är mycket stort.

SKARABORG

HR-nätverkets kompetensförsörjningsanalys för perioden 2024-2028 pekar på ett omfattande rekryteringsbehov inom vård och omsorg, särskilt när det gäller undersköterskor.

Bakomliggande faktorer är befolkningsutvecklingen, ett ökat antal pensionsavgångar samt en hög personalomsättning.

Skaraborg har stora företagsetableringar på gång som förväntas påverka arbetsmarknaden stort. Å ena sidan finns en möjlighet att inflyttningen ökar i samband med etableringarna vilket i sin tur medför fler som kan arbeta men det medför också växande verksamheter inom skola och vård, och med det ökat behov av personal. Å andra sidan finns en risk att etableringarna inte medför ökad inflyttning och att företagen i stället ska kompetensförsörjas med befintliga invånare vilket i sin tur leder till färre som kan arbeta inom vårdområdet då konkurrensen ökar. Oavsett vilket scenariot blir, antas behovet av vård- och omsorgsutbildade i Skaraborg på lång sikt bli större än det som siffrorna visar.

I Skaraborg har antalet antagna elever till vård- och omsorgsprogrammet minskat under de senaste två åren, utifrån en redan låg nivå. Denna negativa trend bröts dock i år, då antalet antagna ökade – både till det nationella programmet och inom introduktionsprogrammen IMV och IMY. Det är en efterlängtd utveckling som stärker kompetensförsörjningen i vår delregion. Många elever som går ut grundskolan utan fullständiga betyg söker vårdutbildningen. För dessa elever, som ofta har låg studiemotivation och en önskan om att snabbt komma ut i arbetslivet, skulle den del av vård- och omsorgsutbildningen som utbildar till vårdbiträde kunna lyftas fram som ett ännu tydligare alternativ. De senaste två åren har antalet platser på IMY med gruppintag ökat från 6 till 29 vilket är ett steg i rätt riktning.

Komvux spelar en avgörande roll i kompetensförsörjningen inom vård och omsorg, då majoriteten av undersköterskor examineras genom denna utbildningsform. Det är därför angeläget att rikta särskild uppmärksamhet mot komvux, särskilt i ljuset av att verksamheten bedömer ett växande behov av att utöka antalet utbildningsplatser inom vårdområdet.

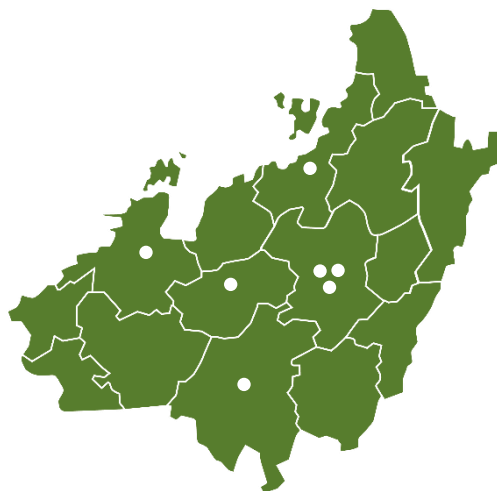
Yrkeshögskoleutbildningar (YH) som erbjuds i Skaraborg:

- Skövde: specialistundersköterska inom ambulanssjukvård, specialistundersköterska inom vård och omsorg av äldre, medicinsk vårdadministratör

Vård- och omsorgsprogrammet finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde
- Fristående: Drottning Blankas, Praktiska

	2023	2024	2025
<i>Antal platser</i>	141	176	153
<i>Antal antagna</i>	110	107	119
<i>Antal platser IMV grupp</i>	31	30	27
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	30	22	25
<i>Antal platser IMY grupp</i>	6	18	29
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	6	10	29

Bedömning:

Oförändrat

Öka

Minska

INTRODUKTIONSPROGRAMMEN (IM)

Introduktionsprogrammen ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller leda till att de kan få ett arbete. Läsåret 2024/25 saknade 21,3 % av de elever som avslutade grundskolan och var folkbokförda i Skaraborg behörighet till ett yrkesprogram på gymnasiet. Det innebär en ökning med 1,2 procentenheter jämfört med föregående läsår. Introduktionsprogrammen i Skaraborg utgör en viktig del i arbetet med att stärka den framtida kompetensförsörjningen i delregionen. För att lyckas krävs ett nära samarbete mellan skolor, kommuner, arbetsgivare och andra relevanta aktörer. Genom att ge elever möjlighet att utveckla sina kunskaper och färdigheter skapas bättre förutsättningar för att de i framtiden ska kunna bidra positivt till arbetslivet och samhället.

Skolverket bedömer att det finns skäl att se över vilka utbildningsområden som finns som programinriktat val (IMV) och yrkesintroduktion (IMY) utformade för en grupp elever, det vill säga utbildningar som är sökbara. För att bättre svara mot ungdomarnas efterfrågan på utbildning och arbetsmarknadens behov bör huvudmännen följa Skolverkets bedömning av de nationella programmen även vid planering och dimensionering av IMV och IMY utformade för en grupp elever.

En utmaning vid planering av gymnasieskolans introduktionsprogram utformade för en grupp elever är att i förväg veta hur många elever som kommer att söka till respektive nationellt program och hur många som kommer att bli behöriga. Ofta erbjuds IMV och IMY inom utbildningsområden där det finns plats efter den ordinarie antagningen till gymnasieskolan. Detta riskerar att begränsa elevers möjlighet att välja utbildning.

Utbildning Skaraborg har i uppdrag att både dimensionera och bredda utbudet av platser inom introduktionsprogrammen IMV och IMY, samt att verka för att dessa utbildningar blir sökbara i hela samverkansområdet. Uppdraget omfattar även att utveckla och bredda utbudet av yrkespaket, som kan erbjudas både inom IMY på gymnasieskolan och inom vuxenutbildningen. Det målinriktade arbete som bedrivits de senaste åren har gett tydliga resultat - antalet antagna elever till både IMV och IMY har ökat markant.

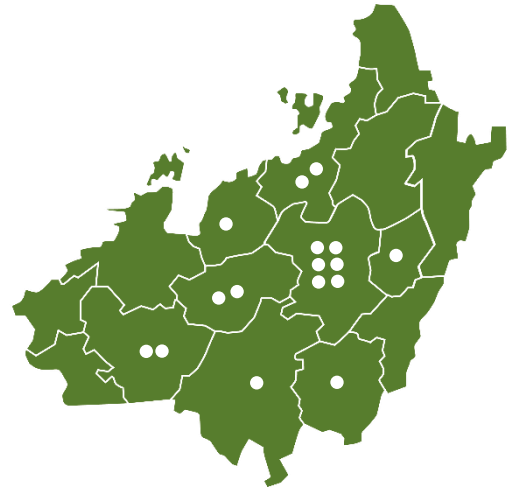

Det stora behov av olika kompetenser som omställningen i Skaraborg för med sig, stärker incitamenten för att erbjuda ett bredare utbud av möjligheter för de obehöriga eleverna. En större del av arbetslivet i Skaraborg är öppna för att anställa människor som står längre från arbetsmarknaden, vilket denna åtgärd skulle gynna.

Introduktionsprogrammen IMV och IMY finns sökbara på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tidaholm, Vara
- Fristående: AMB, Drottning Blankas, NTI, Olins (Götene, Skara, Sparresäter, Tibro, Vänergymnasiet), Praktiska, Real

	2023	2024	2025
<i>Antal platser IMV grupp</i>	184	225	223
<i>Antal antagna IMV grupp</i>	143	147	163
<i>Antal platser IMY grupp</i>	43	68	96
<i>Antal antagna IMY grupp</i>	39	36	83

Bedömning*:

Oförändrat

Öka

Minska

* gäller utbud och antal sökbara platser

ANPASSAD GYMNASIESKOLA

Kommunerna är skyldiga att tillhandahålla anpassad gymnasieskola för elever som tillhör målgruppen. Skolformen omfattar nio nationella program samt individuella program. Det finns också utbildningar som avviker från den nationella programstrukturen.

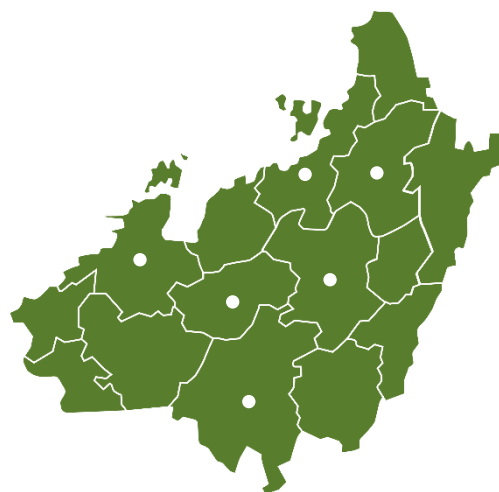
I Skaraborg erbjöds sju av de nio nationella programmen, programmet för samhälle, natur och språk samt hantverk och produktion erbjöds inte.

Anpassad gymnasieskola finns på följande skolor:

- Kommunala: Falköping, Lidköping, Mariestad, Skövde
- Fristående: Olins (Skara)
- VGR: Naturbruksskolan Sötåsen (Töreboda)

	2023	2024	2025
Antal antagna* (inkl. VGR)	62	63	65

* Elever folkbokförda i Skaraborg

ANTAL ANTAGNA PER PROGRAM

	Antal antagna 2024	Antal antagna 2025	Finns i kommun
Programmet för administration, handel och varuhantering	9	12	Lidköping, Skövde
Programmet för estetiska verksamheter	2	2	Skara
Programmet för fastighet, anläggning och byggnation	4	16	Lidköping, Mariestad, Skövde
Programmet för fordonsvård och godshantering	3	5	Skara
Programmet för hälsa, vård och omsorg	2	1	Falköping
Programmet för hotell, restaurang och bageri	12	7	Lidköping, Mariestad, Skövde
Programmet för skog, mark och djur	10	8	Töreboda
Individuellt program	21	14	Falköping, Lidköping, Mariestad, Skövde

skaraborgs
kommunalförbund